

Υποθέστε ότι είστε σεναριογράφος και σκηνοθέτης και αποφασίζετε να γυρίσετε σε ταινία την ιστορία που ακολουθεί. Γράψτε μία επιστολή στην οποία θα εκφράζετε την πρόθεσή σας σε γνωστό κινηματογραφικό όμιλο και επικεντρωθείτε στους λόγους που αξίζει να οπτικοποιηθεί η ιστορία όπως και τα σημεία στα οποία εσείς προσωπικά θα σταθείτε ως σεναριογράφοι/σκηνοθέτες, τεκμηριώνοντας τις επιλογές σας.

Το 769 η Ειρήνη, μια πανέμορφη κοπέλα από την Αθήνα, παντρεύτηκε τον διάδοχο του βυζαντινού θρόνου, Λέοντα Δ'. Το πάς επιλέχθηκε η ορφανή Αθηναία παραμένει άγνωστο, σε αντίθεση με την ταραχάδη ζωή της. Ο σύζυγός της και ο πατέρας του ο Αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Ε', ήταν φανατικοί εικονομάχοι και επέλεξαν μία γυναίκα από την Αθήνα, την περιοχή της Αυτοκρατορίας που κατοικούσαν ως επί το πλείστον εικονολάτρες. Η ομορφιά της Ειρήνης ήταν σίγουρα ένας καθοριστικός παράγοντας για την επιλογή της. Για να σιγουρέψει τη θέση της, ορκίστηκε στον Αυτοκράτορα ότι θα συνεχίσει τον αγώνα εναντίον των εικόνων.

Ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος πέθανε το 775. Τον διαδέχθηκε ο γιος του, Λέων Δ' και η Ειρήνη έγινε αυτοκράτειρα. Ο Λέων όμως έπασχε από φυματίωση και μετά από πέντε χρόνια πέθανε. Ο γιος της Ειρήνης και του Λέοντα, Κωνσταντίνος Στ', ήταν μόλις εννέα χρόνων όταν ήρθε η ώρα να αναλάβει την εξουσία και η Ειρήνη άδραξε την ευκαιρία να κυβερνήσει αντί του γιου της. Ο στρατός δεν την ήθελε. Προσπάθησαν να στέψουν κάποιον από τους αδερφούς του Λέοντα Δ', αλλά δεν την ήξεραν καλά. Η Ειρήνη τους πρόλαβε και φυλάκισε τους αδερφούς σε μοναστήρι. Ακολούθησε «ξεκαθάρισμα» στο στρατό, με φυλακίσεις και εκτελέσεις των αντιφρονούντων.

Η Ειρήνη αναζήτησε στηρίγματα στη Δύση. Μια πρεσβεία στάλθηκε στον Κάρολο των Φράγκων που δεν βρισκόταν και στην καλύτερή του κατάσταση. Πολεμώντας συνεχώς, ο Κάρολος δεν μπόρεσε να νικήσει τους Άραβες της Ισπανίας και να επεκτείνει το κράτος του νότια των Πυρηναίων. Η βυζαντινή αντιπροσωπεία έφτασε στο παλάτι του τυλιγμένη στη χλιδή και την επισημότητα. Η πρόταση ήταν σαφής: Η Ειρήνη ζητούσε το χέρι της κόρης του Καρόλου, για τον γιο της Κωνσταντίνο.

Ο Κάρολος είχε μια κόρη που η Βυζαντινοί ονόμαζαν Ερυθρώ. Η Ειρήνη είχε γιο τον ανήλικο ακόμα Κωνσταντίνο. Αν τους πάντρευαν, οι Φράγκοι θ' αποκτούσαν ισχυρούς συμμάχους στ' ανατολικά. Η τιμή ήταν από αυτές που δεν μπορεί κανένας να τις αρνηθεί. Το βασιλόπουλο του παραμυθιού γαμπρός ενός ταλαίπαρου μονάρχη της άγριας ευρωπαϊκής Δύσης! Φυσικά και δέχτηκε. Ήταν το 781. Οι αρραβώνες έγιναν με αλληλογραφία.

Κι ενώ ο Κάρολος βυθίστηκε σε σκέψεις για το νόημα της αυτοκρατορικής χειρονομίας, η Ειρήνη «κατέλιπεν Ελισαίον τον ευνούχον και νοτάριον (=στενογράφο) προς το διδάξαι αυτήν (δηλαδή την Ερυθρώ) τα τε των Γραικών γράμματα και την γλώσσαν και παιδεύσαι

αυτήν τα ήθη της Ρωμαίων βασιλείας».

Η Ειρήνη χρειαζόταν τη συμμαχία για να τα βγάλει πέρα στο εσωτερικό της χώρας, καθώς οι παλιοί στρατιωτικοί δεν έβλεπαν με καλό μάτι τις στενές σχέσεις της με τα μοναστήρια και την αποδυναμωμένη Εκκλησία. Ο πάπας ευλόγησε τη συμμαχία, καθώς την είδε σαν μια καλή ευκαιρία για την ανάδειξη της Ρώμης στην πρωτοκαθεδρία της χριστιανοσύνης. Πρωτοκαθεδρία που τότε ανήκε στο πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης.

Κι ο Κάρολος πολεμούσε: Κατάφερε να καταλύσει το κράτος των Λογγοβάρδων της Ιταλίας (783), να διαλύσει το κράτος των Αβάρων και να ενώσει στο σκήπτρο του όλα τα εδάφη που σήμερα απαρτίζουν τα κράτη Γαλλίας, Γερμανίας, Αυστρίας και Ιταλίας.

Στην Κωνσταντινούπολη, οι καλόγεροι έπεισαν την Ειρήνη να αποκαταστήσει τη λατρεία των εικόνων και, τον επόμενο χρόνο, να διαλύσει τον αρραβώνα του γιου της με την κόρη του Καρόλου και να τον παντρεύει με τη Μαρία την Παφλαγονία. Το 787, συγκάλεσε Οικουμενική Σύνοδο στη Νίκαια της Βιθυνίας, με την οποία δόθηκε επισήμως τέλος στη διαμάχη. Όμως ο λαός δεν ικανοποιήθηκε. Οι εικονομάχοι θεωρούσαν ότι έβγαιναν νικητές οι εικονολάτρες, οι οποίοι είχαν την πεποίθηση ότι τα μέτρα ήταν υπερβολικά ήπια. Η Ειρήνη άρχισε να κάνει λάθη. Εστίασε όλη την ενέργεια και την προσοχή της στην εικονομαχία και παραμέλησε την ασφάλεια της αυτοκρατορίας από τους εξωτερικούς εχθρούς. Σαρακηνοί και Άραβες απειλούσαν τα εδάφη της αυτοκρατορίας και η βασιλομήτωρ αναγκάστηκε να «αγοράσει» την ειρήνη, παραχωρώντας στους εχθρούς υπέρογκα ποσά.

Ο στρατός προσπάθησε για ακόμα μία φορά να διώξει την Αυτοκράτειρα και να επαναφέρει στο θρόνο τον γιο της, Κωνσταντίνο, ο οποίος είχε μεγαλώσει και μπορούσε να κυβερνήσει. Η βασιλομήτωρ κατάφερε να καταπνίξει την στάση, εξόρισε του συνωμότες και φυλάκισε τον γιο της. Όμως πριν να προλάβει να χαρεί το θρίαμβό της, ξέσπασε επανάσταση στις ανατολικές περιοχές του Βυζαντίου και αυτή τη φορά, η Ειρήνη υπέκυψε στις πιέσεις.

Ο Κωνσταντίνος ανέλαβε επισήμως την αυτοκρατορία και φυλάκισε τη φιλόδοξη μητέρα του. Προσπάθησε να κυβερνήσει, αλλά αποδείχτηκε ανίκανος. Η εκστρατεία του στη Βουλγαρία απέτυχε παταγωδώς και πολύ σύντομα αναγκάστηκε να ζητήσει τη βοήθεια της μητέρας του. Η επιστροφή της Ειρήνης δυσάρεστησε τόσο το στρατό, που εξεγέρθηκε εναντίον του. Οι φυλακισμένοι αδερφοί του Λέοντα Δ΄ προσπάθησαν να την εξοντώσουν, αλλά η αεικίνητη Ειρήνη τους αποτελείωσε. Τύφλωσε τον μεγαλύτερο, έκοψε τη γλώσσα των υπολοίπων και τους εξόρισε από την αυτοκρατορία. Κανείς δεν θα έμπαινε εμπόδιο στο δρόμο της προς την εξουσία, ούτε καν ο γιος της.

Το 793, ο Κωνσταντίνος Στ΄ ήταν αυτοκράτορας του Βυζαντίου και η βασιλομήτωρ Ειρήνη, πιστή σύμβουλος του. Φαινομενικά, όλα κυλούσαν ήρεμα στη βασιλική οικογένεια. Όμως η Ειρήνη δεν είχε καταθέσει ακόμα τα όπλα. Έπεισε τον Κωνσταντίνο να χωρίσει τη νόμιμη σύζυγό του και να παντρευτεί την ερωμένη του, Θεοδότη. Η κίνηση του αυτοκράτορα συγκλόνησε τον

θηροκόληπτο λαό, που αντιμετώπισε τον ηγεμόνα ως μοιχό και ανήθικο. Το αστέρι του Κωνσταντίνου άρχισε να σβήνει. Το επόμενο βήμα της Ειρήνης ήταν να σαμποτάρει την εκστρατεία του Κωνσταντίνου εναντίον των Αράβων. Λίγο πριν ξεκινήσει ο στρατός για την Ανατολή, αγγελιαφόροι που είχαν πληρωθεί από την Ειρήνη, ενημέρωσαν τον αυτοκράτορα ότι οι Άραβες υποχώρησαν. Ο Κωνσταντίνος τους πίστεψε και εγκατέλειψε την εκστρατεία. Αποτέλεσμα ήταν να χαρακτηριστεί δειλός απ' το λαό, που δεν γνώριζε για την κοροϊδία της Ειρήνης. Η βασιλομήτωρ είχε πια καταστρέψει τη δημόσια εικόνα του γιου της και αποφάσισε ότι ήρθε η ώρα για το τελειωτικό χτύπημα. Τον Ιούλιο του 796, η Ειρήνη συνέλαβε τον Κωνσταντίνο, όταν επέστρεφε από τον ιππόδρομο. Μεταφέρθηκε στα ανάκτορα και κλείστηκε στην αίθουσα της Πορφύρας, το δωμάτιο όπου γεννήθηκε. Η Ειρήνη διέταξε να τον τυφλώσουν και η εντολή εκτελέστηκε με τέτοια σφοδρότητα, που ο Κωνσταντίνος πέθανε από αιμορραγία μετά από λίγες μέρες.

Η βασιλομήτωρ ήταν πια ελεύθερη να γίνει Αυτοκράτειρα. Ο λαός δεν την συγχώρησε ποτέ για τη δολοφονία του γιου της και νόμιμου αυτοκράτορα. Η Ειρήνη προσπαθούσε μάταια να κερδίσει την εύνοια του κόσμου, παραχωρώντας φοροαπαλλαγές και κάθε είδους οικονομική ελάφρυνση. Το μόνο που κατάφερε ήταν να ρημάξει το θησαυροφυλάκιο της αυτοκρατορίας. Οι σύμβουλοι της μάλωναν μεταξύ τους και εποφθαλμιούσαν το θρόνο, γιατί ήξεραν ότι η κυριαρχία της Ειρήνης ήταν εξαιρετικά εύθραυστη.

Τα Χριστούγεννα του 800, ο Πάπας Λέων Γ' έστεψε τον Καρλομάγνο, Αυτοκράτορα των Ρωμαίων. Ήταν μία φοβερή προσβλητική κίνηση, γιατί σήμαινε ότι ο Πάπας δεν αναγνώριζε την Ειρήνη ως Αυτοκράτειρα. Ο Καρλομάγνος έκανε πρόταση γάμου στη 40χρονη Ειρήνη, για να ενώσει τη δύση με την ανατολή. Η αποδοχή της πρότασης ισοδυναμούσε με νομιμοποίηση του Καρλομάγνου ως αυτοκράτορα. Μια τέτοια κίνηση θα εξαγριωνε το λαό, που δεν μπορούσε να δεχτεί δύο ηγεμόνες, ο ένας εκ των οποίων ήταν ξενόφερτος και βάρβαρος. Κάθε στιγμή που περνούσε και η Ειρήνη δεν απέριπτε την πρόταση, η δημοτικότητά της έπεφτε όλο και πιο χαμηλά. Το 802, οι εχθροί της Ειρήνης κατάφεραν να τη νικήσουν. Αυτοκράτορας στέφθηκε ο πρώην «λογοθέτης του γενικού», δηλαδή υπουργός οικονομικών, Νικηφόρος. Η Ειρήνη εξορίστηκε στη Λέσβο, όπου πέθανε ένα χρόνο μετά, στις 9 Αυγούστου. Άφησε πίσω της μία παρηκμασμένη αυτοκρατορία, με κατεστραμμένη οικονομία και τεράστιες εδαφικές απώλειες... (διασκευασμένο από τη «Μηχανή του Χρόνου»)